

๒. ผลงานที่จะส่งประเมิน

๑) ชื่อผลงาน

๑.๑) ผลงานลำดับที่ ๑ : การดำเนินคดีแพ่งฟ้องเรียกค่าเสียหายรายงานสาววัลยา โซติกุล กรณีรถชนต่อมายเลขทะเบียน กง - ๑๙๐๙ ประจำบุรี ชนป้ายจราจร ที่ กม. ๒๔๑+๗๐๐ ด้านซ้ายทาง บนทางหลวงหมายเลข ๓๐๕ ตอน วังน้ำเยี่ยว - ดอนขวาง ค่าเสียหายจำนวน ๑๔,๘๔๔.๐๐ บาท

๑.๒) ผลงานลำดับที่ ๒ : การดำเนินการแก้ต่างคดีแพ่งของศาลจังหวัดยโสธร คดีหมายเลขดำที่ พ.๔๕๔/๒๕๖๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๔๒๔/๒๕๖๑ ระหว่าง นายวิไล ชื่นตา โจทก์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด อภิษญาคอนส ที่ ๑ กรมทางหลวงที่ ๒ จำเลย

๒) ระยะเวลาที่ดำเนินการ

๒.๑) ผลงานลำดับที่ ๑ : ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ถึงเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๒.๒) ผลงานลำดับที่ ๒ : ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ถึงปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๓) สัดส่วนในการดำเนินการเกี่ยวกับผลงาน

๓.๑) ตนเองปฏิบัติ

ผลงานลำดับที่ ๑ : ๘๕ %

ผลงานลำดับที่ ๒ : ๘๕ %

๓.๒) ผู้ร่วมจัดทำผลงานปฏิบัติ

ผลงานลำดับที่ ๑ นายธีรวาทย แพงแสงไพศาล นิติกรชำนาญการ (๑๕ %)

ผลงานลำดับที่ ๒ นายมนตรี ธรรมวัฒน์ ผู้อำนวยการกลุ่มนิติกรรมและกฎหมายทั่วไป (๑๕%)

๔) แบบข้อเสนอแนะความคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

(จำนวน ๑ เรื่อง)

เรื่อง การกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินปะน้อมความคดีแพ่งในศาลของกรมทางหลวง

แบบเสนอเค้าโครงเรื่องโดยสรุปของผลงานและข้อเสนอแนวความคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ชื่อผลงานลำดับที่ ๑ การดำเนินคดีแพ่งฟ้องเรียกค่าเสียหายร้ายแรงสาบสูญ โซติกุล กรณีรถชนต์หมายเลขอุบัติเหตุ กง - ๑๘๐๙ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐ ด้านซ้ายทาง บนทางหลวงหมายเลข ๓๐๔ ตอน วังน้ำเขียว - ดอนหวาง ค่าเสียหายจำนวน ๑๕,๘๔๔.๐๐ บาท

๑) สรุปสาระสำคัญโดยย่อ

แขวงทางหลวงนครราชสีมาที่ ๓ ได้จัดส่งเอกสารให้สำนักทางหลวงที่ ๑๐(นครราชสีมา) พิจารณาดำเนินการฟ้องคดีแพ่งเรียกค่าเสินไหมทดแทนฐานละเมิด กรณีเมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๒ เวลา ประมาณ ๑๗๒๐ นาฬิกา นางสาววัลยา โซติกุล ได้ขับรถยนต์หมายเลขอุบัติเหตุ กง - ๑๘๐๙ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐ ด้านซ้ายทาง บนทางหลวงหมายเลข ๓๐๔ ตอน วังน้ำเขียว - ดอนหวาง ซึ่ง เป็นทรัพย์สินของกรมทางหลวงได้รับความเสียหายจำนวน ๑ ตัน ค่าเสียหายจำนวน ๑๕,๘๔๔.๐๐ บาท เมื่อผู้ขอรับการประเมินได้รับมอบหมายให้เป็นนิติกรเจ้าของเรื่องแล้ว ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับคดีทั้งหมดว่าเพียงพอที่จะใช้ประกอบการพิจารณาทำความเห็นเกี่ยวกับคดีว่าจะดำเนินคดีแพ่งฟ้องบุคคลใดบ้าง โดยผู้ขอรับการประเมินได้รวมรวมเอกสารหลักฐานทั้งหมดจากแขวงนครราชสีมาที่ ๓ รวมทั้งติดต่อประสานงานกับส่วนราชการอื่นๆ เช่น สำนักงานจังหวัด เพื่อขอคัดสำเนาทะเบียนบ้าน สำนักงานขนส่งจังหวัด เพื่อขอคัดสำเนาทะเบียนรถยนต์ และสถานีตำรวจนครบาลอุดมทรัพย์ เพื่อขอคัดสำเนาผลคดีอาญาและบันทึกการเปรียบเทียบปรับ เพื่อให้ได้เอกสารหลักฐานที่ครบถ้วนต่อการพิจารณาของพนักงานอัยการ จากนั้นได้ประมวลเรื่องในข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย แล้วจัดทำสรุปข้อเท็จจริงมาเป็นมาของคดี แล้วจัดทำบันทึกเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เพื่อรายงานผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงที่ ๑๐ ซึ่งเป็นผู้รับมอบอำนาจตามคำสั่งกรมทางหลวง ที่ บ.๑/๖๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวง ฟ้องร้องคดีและดำเนินคดีลักษณะเดียวกันในเขตทางหลวงเสียหาย ลงนามส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการจังหวัดคดีศาลแขวงนครราชสีมาพิจารณาดำเนินคดีแพ่งแก่งสาววัลยา โซติกุล ฐานละเมิดเรียกค่าเสียหาย

ผู้ขอรับการประเมินได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ประสานงานคดีกับพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนโดยได้รวมรวมเอกสารหลักฐานและข้อเท็จจริงเพิ่มเติมให้แก่พนักงานอัยการในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับคดี เช่น เรื่องการมอบอำนาจให้ฟ้องร้องคดีของกรมทางหลวง ประเด็นเรื่องอายุความ ตลอดจนคำนวณดอกเบี้ยเพื่อคิดเป็นทุนทรัพย์ในคดี นำพยานบุคคลทั้งเจ้าหน้าห้องกรมทางหลวงและบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องไปให้ถ้อยคำต่อพนักงานอัยการ ซึ่งเนื่องจากคดีนี้เป็นกรณีที่กรมทางหลวงได้มีการมอบอำนาจเรื่องการฟ้องร้องคดีมาใหม่ โดยเป็นการมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงหรือผู้รักษาการการแทน มีอำนาจในการฟ้องคดีแทนกรมฯ และเมื่อกรณีดังกล่าวเป็นการมอบอำนาจฟ้องร้องคดีมาใหม่ ดังนั้นในการบรรยายคำฟ้องของพนักงานอัยการ จึงมีความจำเป็นต้องบรรยายคำฟ้องถึงอำนาจหน้าที่และความสัมพันธ์ทางกฎหมายของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ ว่าเป็นอย่างไร การมอบอำนาจและการรับมอบอำนาจ รวมทั้งคำสั่งมอบอำนาจของกรมทางหลวง มีความถูกต้องตามระเบียบและมีความชอบด้วยกฎหมายหรือไม่อย่างไร ผู้ขอรับการประเมินจึงได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๕๐ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ.๒๕๕๐ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไปซึ่งแก้พนักงานอัยการว่าการมอบอำนาจของกรมทางหลวงเป็นไปโดยชอบตามกฎหมายและระเบียบแล้ว รวมทั้งซึ่งแก้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนว่าเนื่องจากกรณีดังกล่าวเป็นกรณีที่บุคคลภายนอกได้กระทำละเมิดอันเป็นการโട္ထံสิทธิ์ต่อกรมทางหลวง และกฎหมายได้ให้การรับรองสิทธิ์ของผู้เสียหาย ในการดำเนินคดีกับผู้ต้องรับผิดเพื่อการละเมิด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความแพ่ง มาตรา ๕๕ และโดยที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๗ ได้กำหนดให้กรมทางหลวงมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีอธิบดีเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่กระทำการแทน และเมื่อกรมทางหลวง ได้มีคำสั่งกรมทางหลวง ที่ บ.๑/๖๑/๒๕๑๑ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๑๑ เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวง ฟ้องร้องคดีและดำเนินคดีลักษณะเดียวกันกับคดีที่ระบุไว้ในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้กระทำการแทนอธิบดีกรมทางหลวง ผู้มีอำนาจหน้าที่ ในการรู้จึง การละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินใหม่ทดแทน กรณีผู้กระทำลักษณะเดียวกันกับคดีที่ระบุไว้ในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ทรัพย์สินของกรมทางหลวง ในเขตทางหลวงผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่รับผิดชอบได้รับความเสียหาย และมีจำนวนค่าเสียหายไม่รวม ดอกเบี้ยผิดนัดไม่เกินจำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท และมีการกระทำลักษณะเดียวกันนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๑ ดังนั้นเมื่อผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงที่ ๑๐ เป็นผู้รับมอบอำนาจจากอธิบดีกรมทางหลวง การกำหนด อายุความใน การฟ้องคดีลักษณะเดียวกันนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔ ที่บัญญัติว่า “สิทธิ เรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่ภัยลักษณะเดียวกันนี้ ท่านว่าขาดอายุความเมื่อพ้นปีหนึ่งนับแต่วันที่ผู้ต้องเสียหายรู้ ถึงการละเมิด และรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินใหม่ทดแทน หรือเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำลักษณะเดียวกันนี้” ก็ย่อม เริ่มนับแต่วันที่ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงที่ ๑๐ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่กระทำการแทนกรมทาง หลวง ใน การรู้จึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินใหม่ทดแทน โดยการรายงานของส่วนกฎหมายและ กรรมสิทธิ์ที่ดินเสนอผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงที่ ๑๐ ลงนามด้วย อีกทั้งผู้ขอรับการประเมินได้ พยายามศึกษาค้นคว้าหลักกฎหมายจากแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ได้ให้ความเห็นในประเด็นเรื่อง อายุความฟ้องคดีลักษณะเดียวกันนี้ จนกระทั่งได้พบคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวกับคดีแพ่ง(ฐาน ละเมิดเรียกค่าเสียหาย) ที่กรมทางหลวงเป็นโจทก์ฟ้องผู้ละเมิด ซึ่งในคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวได้ วินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานว่า การนับอายุความฟ้องคดีลักษณะเดียวกันนี้ ให้นับแต่วันที่อธิบดีกรมทางหลวงซึ่งเป็นส่วนราชการระดับ กรมในรัฐบาล การนับอายุความในคดีลักษณะเดียวกันนี้ ให้นับแต่วันที่อธิบดีกรมทางหลวงรู้จึงการละเมิดและ รู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินใหม่ทดแทน นับแต่เวลาที่กระทำลักษณะเดียวกันนี้ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๔/ ๒๕๓๓) อันเป็นไปตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔ ซึ่งผู้ขอรับการ ประเมินได้นำคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานอัยการเจ้าของสำนวนทราบด้วย จนกระทั่งพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนมีความเห็นว่าคดีดังกล่าวยังไม่ขาดอายุความ จากนั้นเป็น การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีในศาล ซึ่งพนักงานอัยการได้ให้ผู้ขอรับการประเมินเบิกความเป็น พยานโจทก์ หลังจากนั้นศาลมีคำพิพากษาให้กรมทางหลวง โจทก์ ชนะคดีเต็มตาม คำฟ้อง ผู้ขอรับการประเมินจึงได้ประสานงานกับพนักงานอัยการเพื่อแจ้งผลคดีต่อกรมทางหลวงเพื่อ บังคับคดีตามคำพิพากษาต่อไป

๒) ความยุ่งยากซับซ้อนของงาน

การดำเนินคดีเพ่งฟ้องเรียกค่าเสียหายฐานละเมิด ผู้ขอรับการประเมินในฐานะนิติกรเจ้าของเรื่องได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับคดีทั้งหมดว่าเพียงพอที่จะใช้ประกอบการพิจารณาทำความเห็นเกี่ยวกับคดีว่าจะดำเนินคดีเพ่งฟ้องบุคคลใดบ้าง โดยผู้ขอรับการประเมินได้รวบรวมเอกสารหลักฐานทั้งหมดจากแขวงคุราชสีมาที่ ๓ รวมทั้งติดต่อประสานงานกับส่วนราชการอื่นๆ เช่น สำนักงานจังหวัด เพื่อขอคัดสำเนาทะเบียนบ้าน สำนักงานขนส่งจังหวัด เพื่อขอคัดสำเนาทะเบียนรถยนต์ และสถานีตำรวจนครบาลอรุณทรัพย์ เพื่อขอคัดสำเนาผลคดีอาญาและบันทึกการเปรียบเทียบปรับ เพื่อให้ได้เอกสารหลักฐานที่ครบถ้วนต่อการพิจารณาของพนักงานอัยการ จากนั้นได้ประมวลเรื่องในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ความสัมพันธ์ด้านกฎหมายในเรื่องอำนาจฟ้องคดีของผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวง ตามคำสั่งกรรมทางหลวง ที่ บ.๑/๖๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นเรื่องใหม่จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องตรวจสอบหลักกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ด้านกฎหมายในเรื่องอำนาจฟ้อง ตลอดจนสรุปข้อเท็จจริงความเป็นมาของคดี

กล่าวคือเรียบเรียงลำดับเหตุการณ์ความเป็นมาของคดีทั้งหมดแล้ว จัดทำความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับขั้นเพื่อเสนอผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงที่ ๑๐ ในฐานะผู้รับมอบอำนาจตามคำสั่งกรมทางหลวง ที่ บ.๑/๖๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวง พ้องร้องคดีและดำเนินคดีลักษณะเดียวกันในเขตทางหลวงเสียหาย โดยมีอำนาจตามข้อ ๑. ในการกระทำการแทนอธิบดีกรมทางหลวง ผู้มอบอำนาจ ในการรู้สึกการละเมิดและรู้ตัวผู้ซึ่งพึงต้องใช้ค่าสินใหม่ทดแทน กรณีผู้กระทำละเมิดทำให้ทรัพย์สินในเขตทางหลวงเสียหาย โดยมีอำนาจตามข้อ ๑. ในกรณีกระทำการแทนอธิบดีกรมทางหลวง ผู้มอบอำนาจ ในการรู้สึกการละเมิดและรู้ตัวผู้ซึ่งพึงต้องใช้ค่าสินใหม่ทดแทน กรณีผู้กระทำละเมิดทำให้ทรัพย์สินของกรมทางหลวง ในเขตทางหลวงผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่รับผิดชอบได้รับความเสียหาย และมีจำนวนค่าเสียหายไม่รวมดอกเบี้ยผิดนัดไม่เกินจำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท และมีการกระทำละเมิดตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และมีอำนาจตามข้อ ๒. พ้องร้องคดีและดำเนินคดีเพ่ง เฉพาะคดีที่ผู้กระทำละเมิดทำให้ทรัพย์สินของกรมทางหลวง ในเขตทางหลวง ที่ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่รับผิดชอบได้รับความเสียหาย และมีจำนวนค่าเสียหายไม่รวมดอกเบี้ยผิดนัดไม่เกินจำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท (เงินจำนวนห้าหมื่นบาทถ้วน) และมีการกระทำละเมิดตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เนื่องจากคดีนี้เป็นกรณีที่กรมทางหลวงได้มีการมอบอำนาจเรื่องการพ้องร้องคดีมาใหม่ โดยเป็นการมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงหรือผู้รักษาราชการแทน มีอำนาจในการพ้องคดีแทนกรมฯ และเมื่อกรณีดังกล่าวเป็นการมอบอำนาจพ้องร้องคดีมาใหม่ ดังนั้นในการบรรยายคำฟ้องของพนักงานอัยการ จึงมีความจำเป็นต้องบรรยายคำฟ้องถึงอำนาจหน้าที่และความสัมพันธ์ทางกฎหมายของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจว่าเป็นอย่างไร การมอบอำนาจ และการรับมอบอำนาจ รวมทั้งคำสั่งมอบอำนาจของกรมทางหลวง มีความถูกต้องตามระเบียบและมีความชอบด้วยกฎหมายหรือไม่อย่างไร ผู้ขอรับการประเมินจึงได้ศึกษาค้นคว้าข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๕๐ พระราชบัญญัติว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ.๒๕๕๐ เพื่อไปชี้แจงแก่พนักงานอัยการว่าการมอบอำนาจของกรมทางหลวง เป็นไปโดยชอบตามกฎหมายและระเบียบแล้ว และเมื่อกรณีดังกล่าว เป็นกรณีที่บุคคลภายนอกได้กระทำละเมิดอันเป็นการโต้แย้งสิทธิ์ต่อกรมทางหลวง และกฎหมายได้ให้การรับรองสิทธิ์ของผู้เสียหาย ในการดำเนินคดีกับผู้ต้องรับผิดเพื่อการละเมิด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และโดยที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๗ และมาตรา ๓๒ วรรคสอง ได้กำหนดให้กรมทางหลวงมีฐานะเป็นนิตบุคคล โดยมีอธิบดีเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ กระทำการแทน และเมื่อกรมทางหลวง ได้มีคำสั่งกรมทางหลวง ที่ บ.๑/๖๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๑ เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวง พ้องร้องคดีและดำเนินคดีลักษณะเดียวกันในเขตทางหลวงเสียหาย ดังนั้นผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงที่ ๑๐ จึงเป็นผู้อำนวยการกระทำการแทนอธิบดีในเขตทางหลวงด้วย เพื่อรับทราบเหตุลักษณะเดียวกันและตัวผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินใหม่ทดแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔ แล้วพิจารณาเสนอความเห็นเพื่อให้สำนักงานอัยการพิจารณาดำเนินการพ้องคดีให้กรมทางหลวงตามพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๙๘ แก้ไขเพิ่มเติม และหนังสือเวียนกระทรวงการคลัง โดยผู้ขอรับการประเมินในฐานนิติกรเจ้าของเรื่องต้องดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่ามูลหนี้อันเป็นมูลเหตุแห่งการฟ้องคดีเป็นมูลหนี้อะไร โดยกฎหมายที่ใช้ประกอบการพิจารณา คือ มาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นมูลหนี้ลักษณะเดียวกัน จึงบุคคลภายนอกกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของกรมทางหลวงได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิด ถือได้ว่ากรมทางหลวงถูกโต้แย้งสิทธิ์ ตามมาตรา ๕๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง จึงต้องใช้สิทธิ์เสนอคดีต่อศาล ส่วนการที่จะใช้สิทธิ์ยื่นฟ้องคดีที่ศาลได้ต้องพิจารณาเรื่องเขตอำนาจศาลตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ลักษณะ ๒ ศาล หมวดที่ ๑ เขตอำนาจศาล และพระธรรมนูญศาลยุติธรรม แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๕ ต่อมาต้องพิจารณาเรื่องอายุความในการฟ้องคดีแพ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๔๔ และในส่วนผู้รับประกันภัย อายุความฟ้องคดีจะมีบัญญัติไว้ในมาตรา ๔๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อพิจารณาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้ขอรับการประเมินได้พิจารณาเสนอผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงที่ ๑๐ ลงนามถึงอัยการจังหวัดคดีศาลแขวงนครราชสีมาให้พิจารณาดำเนินการฟ้องคดีแพ่งฐานละเมิดเรียกค่าเสียหายให้กรมทางหลวง จากนั้นผู้ขอรับการประเมินต้องตรวจสอบพยานเอกสารที่จะใช้ประกอบการสืบพยานโจทก์ พร้อมประสานงานเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเตรียมซึ่งข้อเท็จจริงต่อพนักงานอัยการ ตลอดจนผู้ขอรับการประเมินได้พยายามศึกษาค้นคว้าหลักกฎหมายจากแนวคำพิพากษาศาลฎีกាដ้วยที่ได้ให้ความเห็นในประเด็นอายุความฟ้องคดี ละเมิดของส่วนราชการ จนกระทั่งได้พบคำพิพากษาศาลฎีกាដี่เกี่ยวกับคดีแพ่ง (ฐานละเมิดเรียกค่าเสียหาย) ที่กรมทางหลวงเป็นโจทก์ฟ้องผู้ละเมิด ซึ่งในคำพิพากษาศาลฎีกាតั้งกล่าวได้วินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานว่า การนับอายุความฟ้องคดีลักษณะนี้กรรมทางหลวงซึ่งเป็นส่วนราชการระดับกรมในรัฐบาล การนับอายุความในคดีละเมิดศาลให้นับแต่วันที่อธิบดีกรมทางหลวงรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้ฟังจะต้องใช้ค่าสินใหม่ทดแทน (คำพิพากษาศาลฎีกាដี่ ๔๐๔/๒๕๕๓) อันเป็นไปตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔ ดังนั้นเมื่อผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงที่ ๑๐ เป็นผู้รับมอบอำนาจจากอธิบดีกรมทางหลวง การกำหนดอายุความในการฟ้องคดีละเมิด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔ ที่บัญญัติว่า “สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่เมื่อละเมิดนั้น ห้ามว่าขาดอายุความเมื่อพ้นปีหนึ่งนับแต่วันที่ผู้ต้องเสียหายรู้ถึงการละเมิด และรู้ตัวผู้จะฟังต้องใช้ค่าสินใหม่ทดแทน หรือเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิดนั้น” ก็ย่อมเริ่มนับแต่วันที่ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงที่ ๑๐ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่กระทำการแทนกรมทางหลวง ในการรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้ฟัง ต้องใช้ค่าสินใหม่ทดแทนด้วย ซึ่งผู้ขอรับการคัดเลือกจึงได้นำคำพิพากษาศาลฎีกាតั้งกล่าวไปเชื่อแจงให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทราบ จนกระทั่งพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนมีความเห็นว่าคดี ดังกล่าวยังไม่ขาดอายุความ ซึ่งต่อมาเป็นกระบวนการพิจารณาของศาล ซึ่งพนักงานอัยการก็ได้ให้ผู้ขอรับการประเมินเบิกความเป็นพยานศาล หลังจากนั้นศาลแขวงนครราชสีมาคำพิพากษาให้กรมทางหลวง โจทก์ ชนะคดีเต็มตามคำฟ้อง ผู้ขอรับการประเมินจึงได้ประสานงานกับพนักงานอัยการเพื่อแจ้งผลคดีต่อกรมทางหลวงเพื่อบังคับคดีตามคำพิพากษาต่อไป

๓) ประโยชน์ที่หน่วยงานได้รับ

๑. หน่วยงานได้รับการชดใช้ค่าเสียหายจากจำเลย
๒. เป็นแนวทางในการดำเนินคดีและแนวทางในการต่อสู้คดีอื่นในลักษณะที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี เช่นเดียวกับคดีนี้

ชื่อผลงานลำดับที่ ๒ การดำเนินการเก็บต่างคดีแพ่งของศาลจังหวัดยโสธร คดีหมายเลขคดีที่ พ.๔๕๘/๒๕๖๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๔๙๘/๒๕๖๑ ระหว่าง นายวิໄລ ชິນຕາ ໂຈກໍ່ ທ້າງທັນສ່ວນ
จำกัด ອົກປະກາຄອນສ. ທີ່ ๑ ກຽມທາງຫລວງ ທີ່ ๒ ຈຳເລຍ

๑) สรุปสาระสำคัญโดยย่อ

ด้วยเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ กรมทางหลวงได้รับหมายเรียกคดีแพ่งสามัญ ของศาลจังหวัดยโสธร ฉบับลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ให้กรมทางหลวง ที่ ๒ จำเลย ผู้ถูกฟ้องคดี ทำคำให้การแก่คำฟ้องคดีหมายเลขดำที่ พ.๔๔๘/๒๕๖๐ ระหว่าง นายวิໄລ ชีនตา โจทก์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด อภิษญาคอนส ที่ ๑ กรมทางหลวง ที่ ๒ จำเลย และคำให้การยืนต่อศาลภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหมาย โดยเนื้อหาตามคำฟ้องสรุปได้ว่า เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๐ เวลา ๒๓.๓๐ นาฬิกา อันเป็นเวลารับผิดชอบของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้รับจ้างของจำเลย ที่ ๒ ขณะโจทก์ขับขี่รถจักรยานยนต์ยอนด้า เวฟ สีแดง ในช่องทางเดินรถจักรยานยนต์โดยมีภริยานั่งซ้อนท้าย มาตามถนนเจ้าเสดีจังหวัดหนองบัวฯไปทางบ้านโคน้ำขาว ถึงที่เกิดเหตุซึ่งเป็นทางแยกถนนเจ้าเสดีตัดกับถนนทางหลวงหมายเลข ๒๖๙ ตอน ยโสธร - กุดชุม ระหว่าง กม.๓๓+๔๒๕ - กม.๓๔+๐๗๕ ซึ่งบริเวณดังกล่าวจำเลยที่ ๑ ได้ทำการก่อสร้างขยายทางจราจร ตามสัญญาจ้างของจำเลยที่ ๒ แต่ยังไม่แล้วเสร็จ ด้วยความประมาทปราสาหกความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเข่นจำเลยที่ ๑ จักต้องมีความวิสัยและพฤติกรรม และจำเลยที่ ๑ อาจใช้ความระมัดระวัง เช่นว่านั้นได้ แต่หากได้ใช้เพียงพอไม่ กล่าวคือ จำเลยที่ ๑ ต้องใช้ความระมัดระวังจัดทำ ปักติดตั้งป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร เครื่องหมายสัญญาณหรือสัญญาณอย่างอื่น ขีดเส้น เขียนข้อความ หรือเครื่องหมายอื่นใดสำหรับการจราจร เพื่อให้โจทก์และผู้ใช้สัญจรไปมาในเวลากลางคืนสามารถมองเห็นพอดีจะหยุดรถหรือหลบหลีกการก่อสร้างขยายทางจราจร แต่ยังไม่แล้วเสร็จ จำเลยที่ ๑ กลับปล่อยให้การก่อสร้างขยายทางจราจร ตามสัญญาจ้างของจำเลยที่ ๒ ไม่มีป้ายจราจร ไม่มีสัญญาณอย่างอื่น และไม่มีเครื่องหมายอื่นใดในเวลากลางคืน จนเป็นเหตุให้รถจักรยานยนต์โจทก์เฉี่ยวชนสิ่งก่อสร้างในการขยายทางจราจร ซึ่งเป็นพื้นที่ต่างระดับ ทำให้ภริยาโจทก์ตกจากรถจักรยานยนต์ศีรษะกระแทกพื้นได้รับบาดเจ็บสาหัส ส่วนโจทก์ได้รับบาดเจ็บหัวแม่เท้าข้างซ้ายขาด ภายนหลังเกิดเหตุหน่วยกู้ชีพได้นำโจทก์และภริยาไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลลำไภากุดชุม แต่แพทย์ได้ส่งภริยาโจทก์ไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลจังหวัดยโสธรและได้เสียชีวิต จากการทำลายมีดของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้รับจ้างของจำเลยที่ ๒ ได้กระทำไปในทางการที่จ้างของจำเลยที่ ๒ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ ดังนั้นจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ว่าจ้างจึงต้องร่วมกับจำเลยที่ ๑ รับผิดชอบให้ค่าเสียหายแก่โจทก์ จึงนำคดีมาฟ้องศาลเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษา ขอให้จำเลยร่วมกันชำระค่าปลงศพ ค่าขาดใจอุปกรณ์ ค่ารักษาพยาบาล ค่าทดแทนที่เสียสุขภาพอนามัย ค่าเสียหายอื่นที่มิใช่ตัวเงิน รวมเป็นเงินจำนวน ๔๐๐,๙๑๔.๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีนับแต่วันฟ้องไปจนกว่าจำเลยทั้งสองร่วมกันจะใช้แก่โจทก์เสร็จสิ้น

ในการดำเนินการแก้ต่างคดีนี้ผู้ขอรับการประเมินได้รวบรวมข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อพิจารณาจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ยังคัดค้านประเด็นที่โจทก์กล่าวอ้างไว้ในคำฟ้องทุกประเด็น ทั้งประเด็นโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ เนื่องจากคดีเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามกฎหมายจึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา๔ วรรคหนึ่ง (๓) ประเด็นเหตุแห่งละเมิดเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ ๒ ละเลยไม่ควบคุมให้ผู้รับจ้างติดตั้ง

อุปกรณ์ควบคุมการจราจรให้เพียงพอและปลอดภัยแก่ผู้ใช้ทางหรือไม่ โดยได้ตรวจสอบและรวมรวมข้อเท็จจริงเพื่อแสดงให้ศาลเห็นว่าเจ้าหน้าที่กรมทางหลวงได้ควบคุมให้ผู้รับจ้างติดตั้งอุปกรณ์ควบคุมการจราจรเพื่อความปลอดภัยแก่ผู้ใช้ทางอย่างเพียงพอตามแนวทางปฏิบัติของกรมทางหลวงแล้ว รวมทั้งประเด็นความรับผิดตามข้อสัญญา เนื่องจากสัญญาจ้างเหมา ก่อสร้างดังกล่าวเป็นสัญญาจ้างทำของ กรมทางหลวงผู้ว่าจ้าง จึงไม่ต้องรับผิดเพื่อความเสียหายอันผู้รับจ้างได้ก่อให้เกิดแก่บุคคลภายนอกในระหว่างทำการที่ว่าจ้าง และอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากความประมาทเลินเล่อของนายวิໄລ ชื่นตา ผู้ซึ่งขับขี่รถจักรยานยนต์คันที่เกิดเหตุเพียงฝ่ายเดียวและเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับขั้นจนถึงอธิบดีกรมทางหลวง ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการจังหวัดด้วยเอกสารพิจารณาดำเนินการจัดพนักงานอัยการแก้ต่างคดีดังกล่าว โดยการยื่นคำให้การต่อศาลจังหวัดด้วยเอกสาร ต่อมาสำนักงานอัยการจังหวัดด้วยเอกสาร ได้มีหนังสือแจ้งผลคดีของศาลจังหวัดด้วยเอกสาร คดีหมายเลขดำที่ พ.๔๕๘/๒๕๖๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๔๒๙/๒๕๖๑ ให้กรมทางหลวงทราบสรุปว่า เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ ศาลจังหวัดด้วยเอกสารได้มีคำพิพากษาว่าสัญญาที่จำเลยที่ ๒ จ้างจำเลยที่ ๑ เป็นสัญญาจ้างทำของ ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๔๗๙ กำหนดว่า ผู้ว่าจ้างทำของไม่ต้องรับผิดเพื่อความเสียหายอันผู้รับจ้างได้ก่อให้เกิดขึ้นแก่บุคคลภายนอก หรือระหว่างทำการที่จ้าง เว้นแต่ผู้ว่าจ้างจะมีส่วนผิดในส่วนการงานที่สั่งให้ทำ หรือในคำสั่งที่ตั้นให้ไว้ หรือในการเลือกหาผู้รับจ้างดังนั้นจำเลยที่ ๒ จึงไม่ต้องรับผิด ศาลจังหวัดด้วยเอกสารจึงพิพากษาให้จำเลยที่ ๑ ชำระเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันท่อง (วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก้โจทก์ และให้ยกฟ้องจำเลยที่ ๒ ผู้ขอรับการประเมินได้พิจารณาและตรวจสอบคำพิพากษาในคดีดังกล่าวแล้วเห็นว่าชอบด้วยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้ว ผลคดีเป็นประโยชน์แก่ทางราชการ ไม่มีเหตุที่จะอุทธรณ์คดีและโจทก์ไม่มีอุทธรณ์คดีจนล่วงระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด คดีจึงถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

๒) ความยุ่งยากซับซ้อนของงาน

การดำเนินการแก้ต่างคดีดังนี้จะต้องดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดซึ่งอยู่ในหน่วยงานส่วนภูมิภาค และติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่ทราบข้อเท็จจริงขอให้ชี้แจงข้อเท็จจริง ความเป็นมา ตามลำดับและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สัญญาจ้างและเอกสารแนบท้ายสัญญา ภาพถ่ายที่เกิดเหตุ ภาพถ่ายป้ายเตือนต่าง ๆ อุปกรณ์ส่องสว่าง เครื่องให้สัญญาณ คุณมือเครื่องหมายควบคุมการจราจร เป็นต้น พร้อมทั้งต้องศึกษาข้อกฎหมาย กฎ ระเบียบและแนวคำพิพากษาของศาลฎีกาและศาลปกครองสูงสุดที่เกี่ยวข้อง โดยต้องนำข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นมาปรับเข้ากับข้อกฎหมาย แล้วจัดทำสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย พร้อมแนบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ เพื่อแสดงให้ศาลเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ ๒ ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลให้ผู้รับจ้างทำการติดตั้งป้ายจราจร ป้ายเตือน แผงกันเครื่องจักรของจราจร อุปกรณ์ส่องสว่าง เครื่องให้สัญญาณเป็นไปตามคุณมือเครื่องหมายควบคุมการจราจรอีกครั้งก่อนที่ให้ผู้ซึ่งสามารถมองเห็นป้ายได้ชัดเจนและเพียงพอแล้ว ซึ่งเป็นประเด็นที่สำคัญหากศาลเห็นว่าการติดตั้งป้ายควบคุมการจราจรในงานก่อสร้างไม่เป็นไปตามคุณมือของกรมทางหลวงตามแนวคำพิพากษาที่ผ่านมาศาลถือว่าการติดตั้งป้ายเตือน ป้ายจราจร ไม่เพียงพอเป็นการละเลยต่อหน้าที่ อีกทั้งต้องตรวจสอบและรวบรวมหลักฐาน พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องในการขับขี่ยานพาหนะเพื่อแสดงให้ศาลเห็นว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น เกิดจากความประมาทปราสาจากความระมัดระวังของผู้ซึ่งเพียงฝ่ายเดียว ซึ่งต้องใช้ทักษะ ความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายที่ใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินคดีเป็นอย่างดี เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒ ตลอดจน แนวคำพิพากษาศาลฎีกาและศาลปกครอง

สูงสุดที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้ประสานงานกับพนักงานอัยการผู้รับผิดชอบคดีในการซึ่งแจ้งข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายเพิ่มเติมและนำเจ้าหน้าที่ผู้ที่ทราบข้อเท็จจริงไปพบกับพนักงานอัยการผู้รับผิดชอบคดีในการให้ถ้อยคำเกี่ยวกับคดี เพื่อจัดทำคำให้การแก่ค้ายังได้ครบถ้วนทุกประเด็นโดยแสดงให้ศาลเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ ๒ ได้ควบคุมดูแลผู้รับจ้างมีการติดตั้งป้ายจราจรในบริเวณพื้นที่ก่อสร้างให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ใช้ทางอย่างเพียงพอแล้วมิได้เป็นการละเลยต่อหน้าที่แต่อย่างใด และอุบัติเหตุนี้เกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่อของผู้ชัก催จักษรยานยนต์คันที่เกิดเหตุเพียงฝ่ายเดียว อีกทั้งในประเด็นความรับผิดตามข้อสัญญา เนื่องจากสัญญาจ้างหมายกำหนดการก่อสร้างดังกล่าวเป็นสัญญาจ้างทำของดังนั้นกรรมทางหลวงผู้ว่าจ้างทำของจึงไม่ต้องรับผิดเพื่อความเสียหายอันผู้รับจ้างได้ก่อให้เกิดขึ้นแก่บุคคลภายนอก หรือระหว่างทำการที่จ้าง เว้นแต่ผู้ว่าจ้างจะมีส่วนผิดในส่วนการงานที่สั่งให้ทำ หรือในคำสั่งที่ตั้นให้ไว หรือในการเลือกหาผู้รับจ้าง จนศาลจังหวัดยโสธรได้มีคำพิพากษาว่าสัญญาที่จำเลยที่ ๒ จ้างจำเลยที่ ๑ เป็นสัญญาจ้างทำของ ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๔๗๙ กำหนดว่า ผู้ว่าจ้างทำของไม่ต้องรับผิดเพื่อความเสียหายอันผู้รับจ้างได้ก่อให้เกิดขึ้นแก่บุคคลภายนอก หรือระหว่างทำการที่จ้าง เว้นแต่ผู้ว่าจ้างจะมีส่วนผิดในส่วนการงานที่สั่งให้ทำ หรือในคำสั่งที่ตั้นให้ไว หรือในการเลือกหาผู้รับจ้าง ดังนั้นจำเลยที่ ๒ จึงไม่ต้องรับผิด พิพากษาให้จำเลยที่ ๑ ชำระเงิน ๑๔๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันพ้อง (วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ และให้ยกฟ้องจำเลยที่ ๒

๓) ประโยชน์ที่หน่วยงานได้รับ

๑. หน่วยงานไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี ราชการไม่เสียประโยชน์
๒. เจ้าหน้าที่ของแขวงฯไม่ต้องรับผิดตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด
๓. เป็นแนวทางในการต่อสู้คดีอื่นในลักษณะที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดีเช่นเดียวกับคดีนี้

**ชื่อข้อเสนอแนะความคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
เรื่อง การกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินปัจจัยคอมความคิดเพ่งในศาลของ
กรมทางหลวง**

(1) สรุปหลักการและเหตุผล

กรมทางหลวงเป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงคมนาคม มีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ตรวจสอบ ดูแล บำรุงรักษางานทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงพิเศษ และทางหลวงสัม�ทานทั่วราชอาณาจักร จึงเป็นหน่วยงานที่มีส่วนสำคัญในการรับผิดชอบ ดูแล ผู้ใช้ยานพาหนะที่สัญจรบนทางหลวงเป็นหลัก ซึ่งปัจจุบันจากจำนวนของรถที่เพิ่มมากขึ้นทุกวัน จนนำไปสู่ปัญหาการเกิดอุบัติเหตุที่มากขึ้นเรื่อย ๆ ตามมา และนำมาซึ่งการฟ้องร้องคดีของกรมทางหลวงในศาล ทั้งกรณีจากมีผู้ละเมิดทำให้ทรัพย์สินของกรมทางหลวงได้รับความเสียหาย และกรณีกรมทางหลวงหรือเจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงละเลย ต่อหน้าที่ในการดูแลบำรุงรักษางานทางหลวง ซึ่งจากจำนวนคดีที่มาสู่ศาลจำนวนมากดังกล่าว ทำให้เจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงที่ดำเนินการแก้ต่างคดีมีไม่เพียงพอ ประกอบกับในการพิจารณาตัดสินคดีของศาลจำต้องใช้ระยะเวลาในการพิจารณาคดีค่อนข้างนานกว่าจะมีการพิพากษาแล้วเสร็จแต่ละคดีดังนั้นเพื่อเป็นการลดระยะเวลาดำเนินการให้คดีของกรมทางหลวงเสร็จสิ้นโดยเร็ว และเพื่อเป็นการลดขั้นตอนกระบวนการพิจารณาคดีในศาล และลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีแต่ละเรื่องกว่าศาลจะมีคำพิพากษา ทั้งเป็นการประหยัดงบประมาณของภาครัฐ กรมทางหลวงจึงควรมีการวางแผนหลักเกณฑ์เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการประเมินปัจจัยคอมความคิดเพ่งในศาลให้มีความชัดเจน มากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันในทางปฏิบัติแล้ว กรมทางหลวงยังไม่มีแนวทางการประเมินปัจจัยคอมความในกรณีที่กรมทางหลวงตกเป็นฝ่ายจำเลยหรือถูกฟ้องคดีในศาลเลย จะมีการประเมินปัจจัยคอมความในกรณีได้ก็แต่กรณีกรมทางหลวงเป็นโจทก์ฟ้องคดีหรือมีผู้กระทำละเมิดต่อกรมทางหลวง

ดังนั้นกรมทางหลวงจึงควรมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติตั้งกล่าวให้มีรายละเอียด ขั้นตอน โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่แน่นอนและมีความชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติที่สามารถจะให้เจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงหรือนิติกรเจ้าของสำนวนสามารถใช้ในการประกอบการพิจารณาในการประเมินปัจจัยคอมความได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และสัมฤทธิ์ผลต่อไป

บทวิเคราะห์/แนวความคิด

การประเมินปัจจัยคอมความเป็นวิธีการยุติชี้ข้อพิพาทที่สะทวัก รวดเร็ว ประหยัด และคุ้มค่ามีความพึงพอใจ ดังนั้นการสนับสนุนให้มีการระงับข้อพิพาท จึงเป็นประโยชน์ต่อศาลยุติธรรม ประชาชน และภาครัฐ ร่วมทั้งกรมทางหลวงด้วย ซึ่งในปัจจุบันในการตกลงเจรจา ไก่เลกไก่ เพื่อทำสัญญาประเมินปัจจัยคอมความคิดเพ่งของกรมทางหลวงนั้น กรมทางหลวงได้ถือแนวทางปฏิบัติในการประเมินปัจจัยคอมความคิดเพ่งในศาล ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๖๔ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๓ แต่เนื่องจากแนวทางปฏิบัติตั้งกล่าวยังไม่ปรากฏรายละเอียดที่ชัดเจนในประเด็น ตามข้อ ๑ ที่ว่าให้ “ส่วนราชการเจ้าของคดีและพนักงานอัยการผู้ดำเนินคดี มีความเห็นสอดคล้องเป็นประการใด ให้สามารถใช้ดุลยพินิจพิจารณาดำเนินการตามความเห็น โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ จากถ้อยคำดังกล่าวจึงเป็นประเด็นปัญหาในการตีความว่า สิ่งใดเป็นประโยชน์ของทางราชการ หรือสิ่งใดอาจทำให้ส่วนราชการเสียประโยชน์ในการประเมินปัจจัยคอมความคิดเพ่งในศาล จนทำให้การประเมินปัจจัยคอมความในกรณีที่กรมทางหลวงตกเป็นจำเลย หรือถูกดำเนินคดีไม่อาจเกิดขึ้นได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงและพนักงานอัยการไม่กล้า

ตัดสินใจในประเด็นเรื่องนี้ เพราะการตัดสินใจดังกล่าวอาจทำให้กรมทางหลวงหรือเจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงได้รับความเสียหายได้หรือมีผลเสียตามมา หรือในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องและพนักงานอันอ้ายการมีความเห็นไม่ตรงกันก็ต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังก่อน ซึ่งอาจทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินคดีต่างๆ ของกรมทางหลวง จากเหตุดังกล่าวเมื่อกรมทางหลวงยังไม่แนวทางปฏิบัติที่กำหนดเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางที่ชัดเจนเพียงพอในการที่จะทำสัญญา ประนีประนอมยอมความได้กรณีที่กรมทางหลวงถูกฟ้องคดีเป็นจำเลยหรือถูกดำเนินคดีใดๆ

จากการนี้ดังกล่าวกรมทางหลวงจึงควรมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจนว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ของทางราชการ หรือสิ่งใดทำให้ส่วนราชการเสียประโยชน์ ที่จะเป็นหลักเกณฑ์หรือแนวทางที่จะสามารถประนีประนอมยอมความในกรณีที่กรมทางหลวงเป็นจำเลยในคดีได้ โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติตั้งกล่าวให้มีรายละเอียด วิธีการ ขั้นตอน โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่แน่นอนและให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นว่ากรณีใดสามารถตกลงประนีประนอมยอมความได้ โดยจัดทำเป็นคู่มือ แนวทางปฏิบัติโดยกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ รวมทั้งกำหนดให้มีการอบรมแก่เจ้าหน้าที่ที่จะใกล้เคียง หรือไปทำสัญญาประนีประนอม เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เป็นธรรมและสัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอในการพัฒนา/ปรับปรุงงาน

๑. จัดทำคู่มือ หลักเกณฑ์ เพื่อเป็นแนวทางการ ให้มีชัดเจน ความทันสมัยเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันและเจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

๒. เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเจ้าหน้าที่สามารถนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในการประนีประนอมยอมความในศาลได้จริง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้กรมทางหลวงประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีในศาล เนื่องจากคดีสามารถเจรจาตกลงกันได้ก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษาคดี

๒. คดีของกรมทางหลวงเสร็จสิ้นกระบวนการพิจารณาเร็วขึ้น เนื่องจากคดีดังกล่าวไม่ต้องมีการต่อสู้คดีถึงขั้นอุทธรณ์หรือขั้นฎีกา

๓. เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้กับนิติกรหรือเจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวง สามารถตกลงกับคู่ความได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ลดปัญหาจำนวนคดีของกรมทางหลวงที่ค้างพิจารณาในศาลได้มากขึ้น

๒. ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินคดีของกรมทางหลวงลดลง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่ต้องเดินทางไปศาลจำนวนหลายครั้งในคดีเดียวกัน

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นถูกต้องและเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) (ผู้เข้ารับการคัดเลือก)

(นายสุริยา อินตา)

(วันที่ ๒๕ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔)

(ลงชื่อ) (ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)

(นางสาวปัญญาตั้น ทิพย์ประชาบาล)

(วันที่ ๒๕ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔)